

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Talousmaantiede	Päivämäärä	26.3.2004
Tekijä(t)	Erika Niemi	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	99
Otsikko	Venäjältä Euroopan unioniin tuotavan öljyn ja maakaasun toimitusvarmuuteen liittyvät poliittiset riskit.		
Ohjaaja(t)	KTT Heli Marjanen, KTM Piia Nurmi		

Tiivistelmä

Euroopan unioni (EU) on erittäin riippuvainen tuontiöljystä ja -maakaasusta. Suuri osa öljyn ja maakaasun tuotantoalueista sijaitsee poliittisesti epävakailta alueilla, mikä tekee niiden saatavuuteen liittyvien poliittisten riskien tarkastelusta mielenkiintoista. Venäjä on yksi tärkeimmistä maista, joista EU tuo öljyä ja maakaasua. Tutkielmassa on analysoitu EU:n näkökulmasta Venäjän öljyn ja maakaasun toimitusvarmuutta uhkaavia poliittisia riskejä. Tutkielmassa käytettiin aineistona erilaisia kirjallisia lähteitä. Poliittisia riskejä analysoitiin kvalitatiivisesti.

Tutkielmassa tarkasteltiin ensin toimitusvarmuutta uhkaavia poliittisia riskitekijöitä, minkä jälkeen analysoitiin niistä syntyviä riskejä. Riskitekijät jaoteltiin Andersonin ja Andersonin (1998) strategisten mineraalien toimitusvarmuudesta tekemän tutkimuksen perusteella seuraavien aiheiden alle: Venäjän poliittinen vakaus, Venäjän taloudellinen vakaus, Venäjän ja EU:n väliset poliittiset suhteet, Venäjän etäisyys EU:sta ja mahdolliset logistiset ongelmat sekä Venäjän öljy- ja maakaasusektorin historia, kehitys ja infrastruktuuri. Poliittisten riskien tarkastelussa taas hyödynnettiin Laxin (1983) jaottelemia öljy- ja maakaasusektoria uhkaavia poliittisia riskejä, eli energiasektorin toimintaa uhkaavia riskejä, kuljetuksia ja siirtoja uhkaavia riskejä, lainsäädännöllisiä riskejä sekä sopimuksiin liittyviä riskejä.

Tutkimuksessa päädyttiin siihen, että Venäjän sisäisessä poliittisessa ja taloudellisessa ympäristössä on useita öljyn ja maakaasun toimitusvarmuutta uhkaavia poliittisia riskitekijöitä. Merkittävimmät riskitekijöistä syntyvät poliittiset riskit ovat energiasektorin toimintaa uhkaavia riskejä. Lainsäädännöllisiä riskejä aiheuttaa Venäjän lainsäädännön epävakaisuus. Energian toimitusvarmuutta uhkaavana hallinnollisena riskinä voidaan pitää Venäjän politiikan taustalla vaikuttavien ryhmien valtataistelua. Kansainvälisen ympäristön aiheuttamat poliittiset riskit taas liittyvät lähinnä energiankuljetuksiin.

Tutkimustulosten perusteella pääteltiin, että vaikka Venäjältä tuotavan energian toimitusvarmuutta uhkaavia poliittisia riskejä on kohtalaisen paljon, ne eivät aiheuta merkittävää uhkaa EU:n energiansaannille. On kuitenkin oletettavaa, että Venäjän poliittisesti epävakaa tilanne jatkuu, sillä poliittiset riskitekijät ovat sellaisia, että ne vaikuttavat Venäjällä pitkään. Poliittiset riskit näyttävät nykyään syntyvän ennemminkin valtion sisäisistä poliittisista riskitekijöistä kuin kansainvälisistä poliittisista riskitekijöistä.

Asiasanat	Venäjä, Euroopan unioni, poliittiset riskit, energia, öljy, maakaasu, toimitusvarmuus
Muita tietoja	